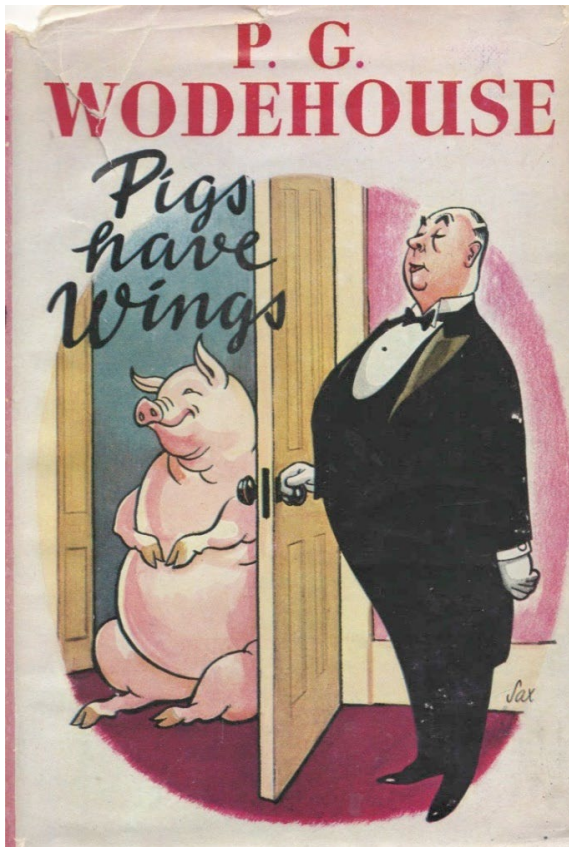

JEEVES

WodehouseSällskapets årsskrift 2024

Tjugosjunde året

Wishing you
a very merry Christmas
and the happiest
of New Years

P. G. Wodehouse

WodehouseSällskapet, The Wodehouse Society Sweden
bildades 1984. Sällskapet utger Årsskriften

JEEVES

och samarbetar med europeiska, amerikanska och
asiatiska WodehouseSällskap.

J E E V E S

2024

Innehållsförteckning:

Innehåll	3
Jenny Gustafsson: Ordföranden för ordet!.....	5
Tobias Lindquist: Redaktörens spalt.....	7
Tony Ring: Emsworths inflytande på Wodehouse (engelsk text).....	9
Göran Bülow: Dronningen av Blandings.....	17
Tobias Lindquist: Redaktören presenterar sig.....	22
Ulf Lidman: Sekreteraren presenterar sig.....	27
Björn Bergström: Mitt liv som redaktör.....	28
Sara Granath: Plum och teatern.....	31
Jenny Gustafsson: Årets plommon, Tomas Prenkert.....	35
Göran Bülow: In Memoriam Robert Palm	39
Göran Bülow: In Memoriam Eyvind Hallnäs.....	40
Jenny Gustafsson: Årsmöte 2024.....	41
Tobias Lindquist: 40-årsmiddagen!.....	43
P. G. Wodehouse: Should Ocean Liners Be Abolished?.....	46
Tobias Lindquist: Klassiska kvalitetskläder.....	50
Tobias Lindquist intervjuar: What a well-dressed man is wearing.....	52
Stadgar.....	58
Årsredovisning.....	59
Revisionsrapport.....	60
Verksamhetsberättelse.....	61
Internationella kontakter.....	62

P.G. Wodehouse; Ethel May (née Newton, formerly Wayman), Lady Wodehouse. Okänd fotograf, 1944.

Denna bild och flera andra fotografier av Plum finns i brittiska National Portrait Gallerys omfattande samling porträtt. Besök deras hemsida och sök själv: <https://www.npg.org.uk/search-the-website> Passa på att söka och se vilka porträtt av Plum och andra favoritbriter du hittar!

NATIONAL PORTRAIT GALLERY

ORDFÖRANDEN FÖR ORDET! ORDFÖRANDENS SPALT

JENNY GUSTAFSSON

Kära medlemmar i Wodehouse-sällskapet Sverige!

Detta är min fjärde spalt som ordförande och jag ser det fortfarande som min främsta uppgift att göra det möjligt för alla som vill att få vara medlemmar i detta nu ganska till åren komna sällskap. Hela 40 år har det blivit, vilket betyder att vi i år har kunnat uppmärksamma detta betydelsefulla jubileum på olika sätt.

Vem hade kunnat ana den här utvecklingen vid starten nyårsafton 1983 på Östgöta nation i Uppsala, då fyra golf- och Wodehouseälskare bildade något som de då kallade ”Wodehouses Vänner”? Om detta har Bengt Malmberg berättat i en tidigare Jeeves. Där skriver han vidare att vid

slutet av 1984 hade medlemsantalet vuxit till nio och sedan i slutet av 1990-talet har antalet legat mellan 150 och drygt 200.

Dessa första 40 år firades med en höstmiddag den 13 oktober i Stockholm och det blev en rolig och informativ eftermiddag med mycket prat och musik som påminde oss alla om varför vi tycker så mycket om Plum. Mer om eftermiddagen läser du i en text längre fram i årsboken.

Nu har ni fått årets Jeeves i er hand och en njutningsfull läsning ligger framför er. Vi har glädjen att hälsa flera nya medlemmar välkomna till vårt sällskap. Kanske kommer du som är ny också börja betrakta vår årsskrift Jeeves som en av årets höjdpunkter. Jag hoppas att du som

nu är medlem i sällskapet kommer att tycka att det ger dig en extra god känsla. För mig var det fantastiskt roligt att upptäcka att det fanns ett svenskt sällskap som ville samla kring just P G Wodehouse när jag blev medlem för mer än 20 år sedan.

För att Jeeves ska fortsätta att vara detta ljus i mörkret behövs det alltid nya idéer och vinklar. Alla medlemmar som vill får gärna skicka in texter om sin relation till Wodehouse eller andra texter till kommande nummer av Jeeves. Det finns alltid behov av nya skribenter för att säkra upp tillgången på material. Hör av er till sällskapets redaktör med idéer och förslag på: tobias.w.lindquist@gmail.com

I mina tidigare spalter har jag skrivit om min bakgrund och om min relation till England som ett land jag bott i, men också ett land jag ofta reser till tack vare att min man har delar av sin familj där. När jag kommer i kontakt med en ny plats ser jag alltid efter om det finns någon koppling till Wodehouse.

Jag vill också passa på att uppmuntra dig som sitter inne med värdefull och för andra intressant information om Wodehouse värld och som har Facebook att söka upp sällskapets sida och följa den. Den heter wodehousesallskapet. Du kan också leta upp oss på Instagram, där vårt konto heter wodehousesverige.

Sällskapet har också en hemsida, wodehouse.se, som du gärna får bidra till eller tycka till om. Du kan höra av dig till mig med ditt bidrag på goats@wodehouse.se

Till slut vill jag bara önska samtliga medlemmar fina helger framöver och att kommande år blir ett i litteraturens tecken med PG Wodehouse som ledstjärna.

Hoppas vi får anledning att ses eller ha kontakt framöver!

Pip pip!

ETT GRISIGT NUMMER!

TOBIAS LINDQUIST

REDAKTÖRENS SPALT

Kära läsare och Wodehouseentusiast!

Även jag vill naturligtvis välkomna dig till denna senaste utgåva av sällskapets årsskrift Jeeves.

Vem är då jag? Jag är den nye redaktören för årsskriften och debuterar i denna roll i och med innevarande nummer. Du finner en utförligare presentation av mig längre fram. Låt mig här bara nämna att jag har läst Wodehouse sedan barnsben och varit mer eller mindre passiv medlem i sällskapet i lite mer än fem år, men nu kände att jag vill ta en mer aktiv roll och bidra till detta fina sällskaps verksamhet.

Jag har kommit att tänka på det här

numret som ”grisnumret”. Varför då? Är det för att det är ett så grisigt arbete att kämpa med spaltbredd, marginaler och typsnitt; att hitta bilder, redigera dem och få dem att hamna på rätt ställe? Åh nej, inte är skälen så prosaiska.

Men, käre läsare, kasta ett öga på omslagsbilden och se att grisar faktiskt har vingar! Och är det inte det Wodehouse gör i sin mästerliga prosa och sina finurliga berättelser? Han tar de till synes all dagliga människorna (och grisarna!) såsom Dronningen, lord Emsworth, lättningen Bertram Wooster och betjänten Jeeves och ger dem vingar. Får dem att lyfta och bli ikoner, arketyper och stora litterära gestalter, som i sin tur ger läsaren

vingar att flyga högt över vardagens små futfigheter och trivialiteter.

Och är inte just grisen, alltså Dronningen själv, huvudperson (huvudgris?) i Göran Bülow's bidrag till årets Jeeves? Jo, visst är det så. Göran har ju bidragit i Jeeves förr och denna gång känner ni som vanligt hans entusiasm och humor när ni läser om denna litterära gris.

Emsworth är också temat för Tony Rings bidrag. Som den vane läsaren vet är Tony Ring en av de största Wodehouseexperterna och hans bidrag alltid uppskattade i årsboken. Denna gång har han alltså skrivit om Emsworth, men inte om den litterära lord Emsworth, som man kanske skulle kunna tro, utan om platsen Emsworth, byn och slottet Emsworth Castle. Utifrån sina djupa kunskaper i ämnet utvecklar Ring en historia med utgångspunkt i just Emsworth, som Plum besökte första gången redan 1903.

Vad har vi då att bjuda på denna gång, utöver grisar? Vad sägs om en text om Plum och teaterscenen, skriven av ingen mindre än Sara Granath, känd och uppskattad som

teaterkritiker i bland annat Svenska Dagbladet och som medarbetare i Jeeves. Idag vilar Plums rykte kanske främst på humornovellerna och -romanerna, men man får inte glömma att han under vissa delar av sitt liv huvudsakligen skrev för scenen, vilket Sara berättar mer om.

Ni får presentationer av den nya redaktören (undertecknad) samt av vår nye eminente sekreterare Ulf Lidman och förstås av Årets plommon, Tomas Prekert, som också berättar om sina fascinerande hemsidor.

Ni får som vanligt också stadgarna och redovisningen, samt ett par dödsrunor, två uppskattade och saknade medlemmar in memoriam, författade av Göran Bülow.

Ni kan också läsa några korta rader om årsmötet och den glimrande middag vi avät för att fira vårt sällskaps 40-årsjubileum.

Mycket nöje!

THE INFLUENCE OF EMSWORTH ON P G WODEHOUSE

TONY RING

When a person such as P G Wodehouse has received as much praise for his work across such a wide range of creative sources, the public is bound to wonder what the main influences that helped him on his way were. For this article, I have picked out just one major influence on the work of P G Wodehouse (whom I will usually refer to by the shortcut ‘Plum’), which certainly influenced his early career, ‘Emsworth’, the small town in Hampshire where he spent several years before WWI, and whose name will be recognised by his readers as part of that given to Clarence, the Rt Hon the 9th Earl of Emsworth in the Blandings Castle series of books. Plum was born in 1881, and left his principal school at Dulwich in 1900 to spend two years

in London, working during the day for the Hong Kong and Shanghai Bank, and in the evenings trying to start an alternative career as a writer. To this end he would spend his time writing innumerable short articles, verses and stories for potential publication. Although he was very successful for a novice, with some 80 items written during that period appearing in a wide variety of publications, far more were rejected and never seen again.

One of the schoolmasters who taught him at Dulwich College, William Beach-Thomas, became a co-editor of the *By The Way* column on the magazine *The Globe and Traveller* (the ‘*Globe*’ for short), and in March 1902 he invited Plum to make contributions to the column for ten

days. This was a welcome assignment, as *The Public School Magazine*, for which he had written over 40 short items from February 1900 and had started to serialise his first novel, *The Pothunters*, suddenly announced that from March 1902 it would cease publication as it had been acquired by Messrs Geo. Newnes Ltd. The disappointment Plum must have felt when learning that all but the first six chapters of *The Pothunters* would be summarised in a very few pages in the magazine's March 1902 closing issue would have been devastating, and William Beach-Thomas's gesture all the more appreciated. His work for *The Globe* would lead to his appointment in April 1903, first to be a daily contributor to the *By The Way* column, and later as its Editor until February 1908.

By the end of 1902, Plum felt confident enough with the commerciality of his work to move to superior rooms in London, at 23 Walpole Street, from where he could send his work out to the *Globe*, about an hour's walk away. Early in 1903, he received a visit from Herbert

Westbrook, a lazy school-master with literary ambitions, who was presently teaching Latin and Greek at a small prep school in Emsworth. Westbrook persuaded his new friend to come and stay with him in a spare room at the school (Emsworth House), which catered to the education of middle-class boys.

Another notable achievement for Plum in 1903 was his work for the *Daily Express*, starting in October and continuing until the middle of December. In conjunction with the paper's editor, Bertram Fletcher Robinson, he produced a series of topical verses for the paper which became known as 'The Parrot Poems', and represented the support of an important political stance in a way which he would never repeat. The background was a debate about tariff reform, which was to be one of the main polarising issues in British politics for a few years, and which played a major part in a change of government in the 1905 election.

Of the 48 daily poems in the series, Plum is known to have written at least 20 of them, though possibly not any of the first 14. All the verses,

whether the work of Plum or Robinson, contained the catchphrase ‘Your food will cost you more’. They were likely to incorporate a reference to some topical fact, political or not, but in any case found a reason to use the phrase at the end of each of the four eight-lined verses.

On 30 September 1903, the Daily Express had carried a report of the forthcoming publication of *The Adventure of the Empty House*, Arthur Conan Doyle’s long-awaited new story involving Sherlock Holmes, which demonstrated that Holmes was not dead, as regular readers had been led to suppose. On 20 October, Wodehouse used this revelation to ask the question of whether Sherlock Holmes knew why the Parrot believed that food would cost us more. The first two of the four verses on that day read as follows:

1.
Welcome, Holmes, alive and hearty!
You’ve escaped from Moriarty,
And your talents to the public
You’ve consented to restore.
If you’re solving nothing bigger,

I should like to see you figure
On the problem of the Parrot
And his “FOOD WILL COST YOU
MORE.”

2.
Leave the man who steals and forges
To pursue his shocking orgies:
For a while permit the cut-throat
To imbrue his hands in gore:
Let the Hooligan arrest shun,
While you probe this puzzling question:
What’s the reason why the Parrot
Says “YOUR FOOD WILL COST YOU
MORE”?

Robert McCrum even suggests that when Plum’s authorship of the verses became known amongst the Fleet Street cognoscenti, it represented a major step in his campaign to become better-known and in particular to assist his entrée into the world of the theatre. The Emsworth Headmaster, Baldwin King-Hall, and Plum had clicked immediately, and Plum was invited to

participate in all manner of activities at the school on a strictly amateur basis – such as playing football and cricket with the boys, and helping Baldwin’s sister Ella King-Hall to put on musical plays. He found himself able to relax and pursue his writing ambitions, while being able to catch a London train when called upon to do so by the *Globe* or by one of the other London editors for whom he was working. So, Plum became influenced by two highly contrasting surroundings – the quiet, rural Emsworth and Edwardian London, with its active, fun-loving population.

Plum soon moved from the room in the school building that he had taken when first going to Emsworth to a cottage named ‘Threepwood’ in nearby Record Road. As most readers will be aware, this was the source of the name given by Plum to Lord Emsworth’s son Freddie Threepwood, who was to appear in almost a dozen short stories or novels, as well as over twenty other characters who either played passive or active roles in the Blandings series (many having changed their surnames by marriage).

Plum was generous with his use of other names with an Emsworth link such as the Earl’s butler Beach, whose name was derived from Beach Road, adjacent to the school. Neither was he afraid of promoting Emsworth and its actual school, as the following exchange in chapter 4 of *Mike at Wrykyn* shows (after Mike had been asked by a senior member of his house at Wrykyn College which school he had come from):

“A prep school in Hampshire,” said Mike. “King’s-Hall, at a place called Emsworth.”

“Get much cricket there?”

“Yes, a good lot. One of the masters, a chap called Westbrook, was an awfully good slow bowler.”

Because his life became increasingly complicated – he was writing so many short and/or highly topical articles on the one hand, full-length novels on another and, increasingly, playscripts and contributions to musicals on a third, he found it easier to spend an increasing amount of time in London, though he seemed to prefer to stay in Emsworth when

concentrating on his novels. It is, accordingly, virtually impossible to identify precisely which of his books and stories were mainly written there, but there is little doubt that he was still visiting the town to stay with Baldwin King-Hall and his family from time to time in the early 1920s. His last recorded visit was to attend Baldwin's funeral in 1929.

Recent biographers have, rightly in my view, cast doubt upon the practical possibility of Plum writing all his topical articles, set for immediate publication, in Emsworth, even though he might have been able to arrange for them to be sent to London by train. We should always bear in mind that in the first six months of 1903 (during part of which he was starting his life in Emsworth) he sold a total of some 75 verses, stories and articles to daily papers or periodicals. This amounted to an average of three items a week and led Norman Murphy to conclude that, when he was first staying with Westbrook in Emsworth, he may in fact have been staying there mainly at weekends.

On the other hand, he did write the school-based novel *The Gold Bat* in 1903, which was to be serialised in *The Captain* in 1904, the year when *William Tell Told Again* was also published, though this was a shorter book of only 15,000 words. He made his first trip to New York on 16 April, 1904, returning on 20 May, and as a result found himself regarded as a definitive authority on everything that had to do with the United States! While there, he had been to Daly's Theatre for its penultimate performance of *The Prince of Pilsen*, which featured a German brewer from Cincinnati who, while on a trip to France, was mistaken for the true Prince of Pilsen. After closing, the show moved to London, where it opened at the Shaftesbury Theatre on 14 May. Plum's 3,100 word review of the American show appeared in the *Daily Chronicle* on that date, and was by far his longest piece of theatre criticism to date.

His visit to New York, and its influence on his subsequent writing, may help to explain why he does not seem to have been working too hard to create new novels for serialisation

on his return. There is no evidence as to whether he had already started *The Head of Kay's*, which was to be serialised from October 1904 and published in book form in 1905, before or after his American trip, but the only novel which appeared in 1906 was the first which he wrote primarily for adults, *Love Among the Chickens*.

The script of this story was completed by June 1905 and, incidentally, told the story of a married Ukridge, and his involvement in a chicken farm, much of the detail of which had been provided by Plum's great school-friend Bill Townend. The main character had very distinctive Christian names (Stanley Feather-stonehaugh), which can be taken as fair evidence that the unmarried Ukridge who featured in 19 individual stories between 1923 and 1966 was indeed the author's subsequent recollection of his earlier life.

However, Plum was clearly busy throughout 1905, for as well as completing the script of *Love Among the Chickens*, he wrote a series of individual school stories (*Tales of*

Wrykyn) for publication monthly in *Captain* from April to September that year, as well as completing the script of his next full-length school story *The White Feather*, which was serialised in *The Captain* from October 1905 although not published in book form until October 1907.

As his reputation had grown, so had the breadth of his work. As early as 1904 he had become increasingly interested in the possibilities of writing for the London theatre. In June, Owen Hall opened a new musical comedy *Sergeant Brue*, described by *Punch* as '... three acts of very entertaining nonsense ... so entertaining it will probably achieve a success far greater than was ever anticipated.' The *Globe* reported that 'in respect of lyrics the piece was distinctly weak – Mr Hickory Wood has not contributed a single ditty which rises above mediocrity'. Songs by other writers were substituted during the next few months but to little avail, and eventually the author of the show, Lee Davis, invited Plum to submit lyrics for some music that he had received. Plum, who had seen the

show in June, offered the song *Put Me In My Little Cell* and it was inserted in the third act in the evening performance on December 10, at which Wodehouse was present. He was paid five guineas for his fifty lines of lyric, which was a great success, but because it was not part of the show when it opened, the London critics did not hear it, or appreciate the audience's response. In the subsequent UK tour of the show the song was so popular with audiences that the copyright owners decided to publish it (though attributing the author of the lyric to be 'G E Wodehouse'!)

Plum used the opportunity this lyric had given him to arrange contracts as lyricist at successive London theatres. He had a contract with the Aldwych Theatre from March to December 1906, covering the time he had a lyric in *The Beauty of Bath*, and another in 1907, when he provided two lyrics for *The Gay Gordons*. His collaboration with Ella King-Hall (the sister of Baldwin, headmaster of Emsworth House) in the same year on a show presented at a music-hall in Camden Town was a complete

failure, and no details have been found relating to either the script or the lyrics. By 1908, he had arranged another theatre contract, this time with the Gaiety Theatre.

He remained in close, though intermittent, friendship with Westbrook, and in 1907 the pair combined to write *Not George Washington*, an autobiographical account of London life. After completing the draft of *The Lost Lambs*, the second element of the Wrykyn stories involving Mike Jackson, he turned to a friend from his schooldays, William Townend, for help with plotting *The Luck Stone*. This was a weekly serial for the publication *Chums*, which had specifically requested a lurid plot. Between them the pair concocted a plot with a touch of the murder-mystery about it, which was inspired by a favourite story of Plum's teenage years – *Baboo Jaberjee*, by F Anstey.

Plum's second visit to the USA came in 1909, and he was able to stay at the apartment of his friend Norman Thwaites. From here he was introduced to many local journalists,

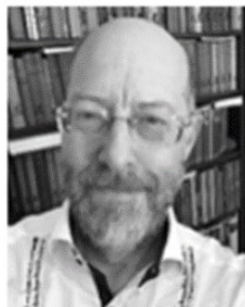
including a young British-born New Yorker, Leslie Havergal Bradshaw. While in New York, Plum worked on his forthcoming novel, *A Gentleman of Leisure*, which was to be published in 1910. He later received a request concerning a dramatisation of the book for the New York stage, which was duly presented starring Douglas Fairbanks, Snr in 1911. Under the title *A Thief for a Night*, it was also staged in Chicago in 1913, starring John Barrymore. The following year, the American Magazine *McClure's* asked Wodehouse to go to New York to interview John Barrymore, and he arrived in New York on a German liner just two days before the outbreak of war between England and Germany. He was staying with his friend, Norman Thwaites, who on the evening of his arrival invited him to make up a foursome at dinner with his fiancée, and Ethel Newton, a twice-widowed English friend of hers. After war was declared Plum was in effect stuck in America, and some eight weeks later Ethel was no longer a Newton, but a Wodehouse, and the pair were to remain married until Plum's death some 60 years later.

He and Ethel did not return to the UK until after the war, and they only intermittently visited Emsworth. But he never forgot the place, and the people he had been friends with, even going so far as to send his former housekeeper annual birthday and Christmas presents.

I hope I have shown that his writing had acknowledged Emsworth in many different ways over many years, although he had stopped living there more than intermittently since before the first war. Nevertheless, the town, its people and the surrounding area would continue to stay in his memory for decades, and local place names, residents and even local shops continued to appear from time to time in his increasingly popular books. Perhaps the final proof is that in *Sunset at Blandings*, the book which remained only half-finished at his death, the main characters are Lord Emsworth, Beach and Galahad Threepwood, reminding all its readers of three characters whose names were all derived from one of the most significant locations of Plum's life.

DRONNINGEN AV BLANDINGS

GÖRAN BÜLOW

Det finns flera kända svin i litteraturen, och då tänker jag främst på medlemmar av arten *sus domestica*, även kallade tamsvin. Vi har exempelvis Napoleon och de andra grisarna i *Djurfarmen* av George Orwell, Griseknoen, en betydligt snällare kulting hos Emil i Lönneberga, tre små grisar och stora stygga vargen, men framför allt, i alla fall för oss Wodehousianer, Clarences, lord Emsworth, prissugga Dronningen av Blandings (*The Empress of Blandings*), som tre år i rad vann gödsvinsklassen på lantbruksutställningen i Shropshire och därmed belönades med tre silvermedaljer.

Dronningen var en Berkshiresugga, och som alla vet är dessa djur numera till färgen svarta. Månget bokomslag

har tyvärr avbildat henne såsom varande grisskär, vilket alltså å det bestämdaste måste bestridas.

Berkshire är den äldsta grisrasen i England och härstammar från grevskapet Berkshire vid Reading, där den från början var större och förekom i flera färger, men är alltså sedan länge svart till färgen. Köttet är smakrikare, mörare, saftigare och med mer omättat fett än konkurrerande fläksorter. Att lord Emsworth valde att föda upp ett sådant svin är alltså både klokt och logiskt.

För att hedra detta makalösa svin har bryggeriföretaget Hall & Woodhouse givit namnet *Empress of Blandings* till sin pub i Copythorne, Hampshire. På pubskylten står det till och med *Hall & Wodehouse!* Puben är den enda byggnad som är medlem

i P G Wodehouse Society och medlemmar får rabatt på måltidspriset. Här är deras adress:

Empress of Blandings
Romsey Road
Copythorne
Hampshire
SO40 2PF

Lord Emsworth var noga med att Dronningen fick det foder och den skötsel som var absolut bäst för henne för tillväxt och trivsel. För att

uppnå detta läste han ingående i sin husbibel Augustus Whiffles *The Care of the Pig*; mycket mer än i den silverbibel som fanns på slottet. Tyvärr bytte Whiffle namn och blev till Augustus Whipple i *Galahad at Blandings*. I *Sunset at Blandings*, hans sista bok, ändrade Wodehouse namnet tillbaka till Whiffle.

Dronningen hade genom åren ett antal skötare, som alla naturligtvis

lukade starkt av svin. Den förste var **George Cyril Wellbeloved**, i *Pig-hoo-o-o-o-ey*, en opålitlig och otillförlitlig typ, duktig skötare, men som gärna drack för mycket på puben och flera gånger samarbetade med sir Gregory Parsloe-Parsloe för att stjäla Dronningen. Han förekommer också i *Service With a Smile*.

att försvara Dronningen mot grissnappare.

Edwin Pott var en äldre tomtelik dvärg med talfel, vilket gjorde det svårt att förstå vad han sa. Denne dyker upp i *Full Moon*.

Monica Simmons, å andra sidan, var en amasonlik varelse, som trots

Pirbright var en bra skötare, i *Summer Lightning* och *Heavy Weather*, som gärna tog ett råkurr för

blodsband till Parsloe-Parsloe var pålitlig och skötte Dronningen med kunskaper från lantbruksskolan.

Hon förekommer i *Pigs Have Wings* och *Galahad at Blandings*.

Cuthbert Price tog över i *A Pelican at Blandings*.

Sällan har väl en gris fått utstå så många äventyr som Dronningen. När hon först introduceras har hennes skötare, Wellbeloved, ådragit sig ett fängelsestraff för att ha uppträtt berusad, vilket resulterar i att Dronningen, i saknad efter sin skötare, slutar äta. Det gör naturligtvis lord Emsworth ytterligt orolig, eftersom lantbruksutställningen närmar sig. Det hela löser sig dock, eftersom James Belford i USA lärt sig ett grislockrop, *pig-hoo-o-o-o-ey!*, som får Dronningen att återfå aptiten och vinna medaljen.

I *Summer Lightning* studsar Ronnie Fish en tennisboll mot ryggen på Dronningen, men upptäcks av Clarence och hamnar i onåd. För att återvinna gunsten planerar han att stjäla Dronningen för att sedan låtsas att han hittat henne och därmed framstå som hjälte. Han gömmer henne i en skogvaktarstuga och övertygar Beach att ge henne mat,

men senare flyttar Hugo Carmody henne till Rupert Baxters husvagn.

I *Heavy Weather* hittar hon Galahad Threepwoods memoarer i sin stia, där Percy Pilbeam gömt dem, och äter upp dem till sista sidan. Senare stugar Ronnie Fish in henne i bakluckan på sin bil och utpressar Clarence att ge honom pengar till sitt giftermål. På lantbruksutställningen vinner hon sin andra silvermedalj.

I *Uncle Fred in the Springtime* grislappas hon återigen och göms i ett badrum av hertigen av Dunstable, men rymmer när lord Bosham avfyra ett vapen i hennes närhet.

I *Full Moon* ska hon porträtteras av Bill Lister och stängs in i Veronica Wedges sovrum av Gally.

Wellbeloved stjälar Dronningen i *Pigs Have Wings* och hon får bo en tid på Matchingham Hall hos sir Gregory Parsloe-Parsloe. Efter att ha räddats därifrån kan hon äta upp sig och vinna silvermedaljen för tredje året i rad.

I *Service With a Smile* utsätts hon för en pojke från kyrkan som retar henne med en potatis på ett snöre och

Dunstable försöker stjäla henne och sälja henne till lord Tilbury.

Huxley Winkworth tycker i *Galahad at Blandings* att Dronningen är alldeles för fet och behöver släppas ut för att få motion. När han lyckas komma förbi Monica Simmons bevakning lider Dronningen av baksmälla efter att ha druckit en flaska whisky som Wilfred Allsop tappat hos henne dagen innan och biter Winkworth i fingret. Lord Emsworth är naturligtvis orolig att hans sugga ska ådra sig infektion eller värre, men hon klarar sig som alltid.

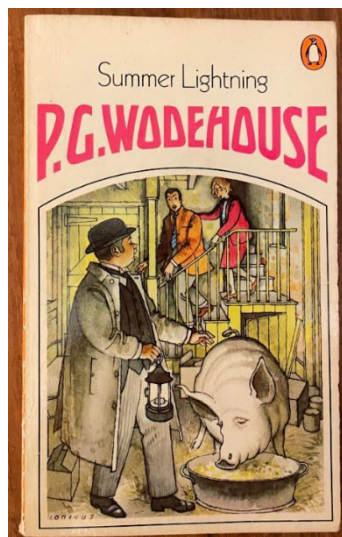
I *A Pelican at Blandings* är lord Emsworth återigen orolig för Dronningen, när hon vägrar att äta en potatis. Han faller senare in i hennes stia.

Arma djur! Vad allt har hon inte fått utstå.

Böcker där Dronningen förekommer:

- *Pig-hoo-o-o-o-ey* (1927, ingår i *Blandings Castle*, 1935)
- *Summer Lightning* (1929)

- *Heavy Weather* (1933)
- *Uncle Fred in the Springtime* (1939)
- *Full Moon* (1947)
- *Pigs Have Wings* (1952)
- *Service with a Smile* (1961)
- *Galahad at Blandings* (1965)
- *A Pelican at Blandings* (1969)
- *Sunset at Blandings* (1977)

MITT PLOMMONLIV

TOBIAS LINDQUIST

REDAKTÖREN PRESENTERAR
SIG

Så har det blivit dags för mig att presentera mig själv för er läsare och medlemmar. Det känns förstås lite nervöst. Vad ska ni tycka om er nye redaktör? Kommer jag att betraktas som en oinsatt nykomling eller kan jag vinna er respekt?

Jag har bestämt mig för att helt enkelt bara ta tjuren vid hornen och berätta historien om mig själv och, förstås, om mitt eget liv med P G Wodehouse.

Jag föddes i Stockholm 1978 och har förblivit Stockholm trogen i mina snart 47 år i detta jordeliv.

Idag bor jag i Hägersten i södra Stockholm med min underbara hustru Sandra och arbetar som utredare och redaktör på en statlig myndighet. Jag

har studerat bland annat engelska, litteraturvetenskap, historia och idéhistoria samt läst det långa programmet på journalisthögskolan.

Historien om P G Wodehouse och mig börjar egentligen långt innan jag föddes, med min farfar, Carl-Gösta Suneson, tandläkare och storläsare. Tyvärr avled han bara några månader innan jag föddes, men släkten har berättat för mig om hans jovialiska temperament och finurliga humor. De har också berättat att han läste P G Wodehouse, både i original och i svensk översättning.

Min far, som också uppskattade Wodehouse, ärvde några av dessa böcker och så kom det sig att Wodehouse är ett namn jag minns

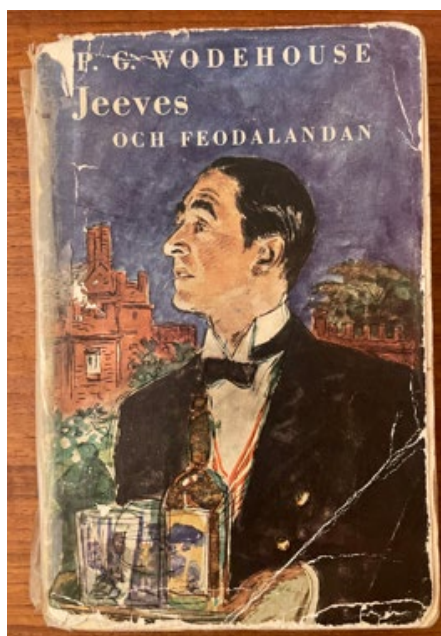
redan från min tidiga barndom. Eller rättare är att säga att jag inte minns en tid när jag inte kände till namnet Wodehouse. Som liten älskade jag att läsa all text jag kom över. Det kunde vara tidningar, böcker, mjölkpaket och vägskyltar. Dessutom stavade jag mig förstås fram på bokryggarna i bokhyllorna hemma, långt innan jag kunde läsa själva böckerna.

Jag minns egentligen inte hur jag blev anglofil från början. Jag har alltid tyckt om klassiska brittiska herrkläder, språket och ordvitsarna, humorn och värmen, musiken, litteraturen och måleriet, naturen och arkitekturen. Ja, kort sagt det mesta som ingår i idealbilden och drömmen om livet på de brittiska öarna.

Som barn älskade jag Nalle Puh, Björnen Paddington, Det susar i säven, Peter Pan, Narnia och alla de andra klassiska engelska barnberättelserna.

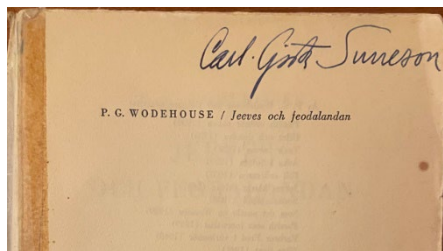
Några av de första böckerna jag minns att jag läste var *Robinson Crusoe*, *Skattkamarön* och *Gullivers resor*. Jag tittade på filmatiseringar av *Sherlock Holmes*, *Oliver Twist* och av Agatha Christies böcker.

Så när jag väl blev gammal nog att plocka fram och damma av farfars gamla översatta Wodehouseböcker ur hyllan (*Kärlek i hönsgården*, *Fransysk visit* och *Jeeves och feodalandan*) var jag redo att förälska mig handlöst i Wodehouse historier och berättande.

Så skedde naturligtvis också och under en intensiv period i mellan- och högstadiet slukade jag varenda Wodehousebok jag kom över. Några köpte jag på antikvariat, andra utkom då i en serie billiga pocketutgåvor från Månocket, men de flesta fick

jag tag i genom biblioteket. De som inte fanns inne på mitt lokala bibliotek kunde de beställa åt mig och jag minns att jag hade en tjock bunt papper utskrivna på en gammaldags laserskrivare där jag beställde och bockade av. Till sist hade jag läst över 40 olika Wodehouseböcker i översättning. Trots att jag aldrig träffade min farfar hade han alltså skänkt mig en ovärderlig gåva som varar livet ut.

Ni kan ju själva tänka er hur glad jag blev när SVT kungjorde att de skulle visa en ny TV-serie baserad på Wodehouse böcker om Jeeves och Wooster. Dessutom med Stephen Fry och Hugh Laurie, som jag tyckte mycket om och kände igen från de betydligt modernare och elakare TV-serierna om Svarte Orm, som jag hade växt upp med. Via TV-serien och dess slösande vackra kostym och

dekor fick jag en ännu mer levande bild av epoken, klädstilarna och manéren.

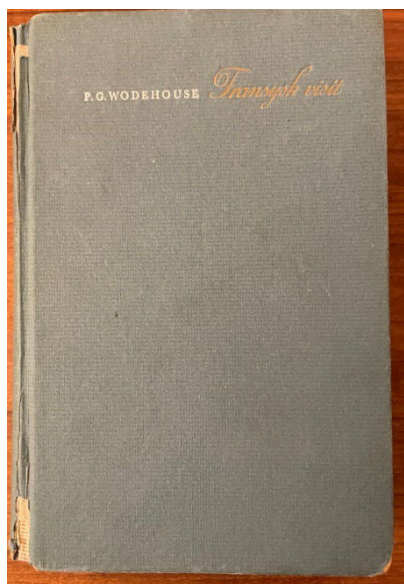
I skolan gick jag runt med kostym, käpp och hatt till mina skolkamraters stora muntration. Men jag blev aldrig mobbad och snabbt var det två äldre pojkar i nian som berättade för mig att jag var "grym" och att jag bara behövde säga till dem om någon "muckade" med mig.

För några år sedan började jag om på ny kula, trettiotalet år senare, och bestämde mig för att läsa Wodehouse i original; ett projekt som fortfarande pågår och kommer att göra det i några år till. Upprinnelsen till det hela var att jag läste om Evelyn Waugh och att han i sin tur nämnde Wodehouse som en Mästare i sitt skrå.

Precis som jag hade misstänkt var Wodehouse ännu bättre på engelska. De språkliga finurligheterna, citaten och själva det samtidigt omtumlande och svala i berättandet kommer verkligen till sin rätt när man läser Plum i original. I samband med detta gick jag också med i det svenska Wodehousesällskapet.

På fritiden tränar jag fäktning i Djurgårdens IF och går mycket med min hustru på teater, balett, opera, konstatställningar, fotboll, ishockey och allehanda andra evenemang. Vi tycker också om att resa, gärna till London. Men mitt kanske största fritidsintresse är att läsa. Jag läser en del historia (gärna med brittisk anknytning) och mycket poesi och klassiker. Allra helst ska det vara brittiskt och från perioden 1800-1960 ungefär.

Några favoriter bland romanförfattare jag kan nämna (utöver Plum) är E. M. Forster, W. Somerset Maugham, Evelyn Waugh, Virginia Woolf och Graham Greene.

Bland poeterna har jag oräkneliga älsklingar, men för att bara plocka fram några kan jag nämna Shakespeare, John Donne, Eliot, Tennyson, Christina Rossetti, Hopkins, Armitage, Carol Anne Duffy och Derek Walcott.

Som synes är jag fortfarande anglofil, vilket visar sig på alla möjliga områden. Men även om man bortser från denna partiskhet måste jag säga att P G Wodehouse för mig fortfarande framstår som den perfekta underhållningsförfattaren. Hans lätta handlag och förmåga att variera ett antal grundtemata till synes i oändlighet upphör aldrig att skänka glädje och välmående till läsaren. Språkbehandlingen är nästintill oöverträffad. Psykologin är mer träffsäker än man först kanske tror. Vem har inte, på sin vandring genom livet, känt igen typer, situationer, reaktioner och aktioner och tänkt ”men detta är ju precis som hos Wodehouse!”?

Men i slutänden tror jag att det handlar allra mest om den drömvärld som P G Wodehouse skapade. Som många före mig har påpekat handlar ju böckerna *egentligen* inte om England. I alla fall inte om ett

England som existerar eller någonsin har existerat. Som barn hade jag en fotobok med bilder av engelska slott, stugor och naturvyer som hette *England. Land of Many Dreams* och det är en fras som beskriver väl vad det handlar om.

Eller som Gaunt uttrycker det i sitt bevingade tal från Rikard II:

*“This royal throne of kings,
this scepter’d isle,
This earth of majesty, this seat of
Mars,
This other Eden, demi-paradise,
This fortress built by Nature for
herself
Against infection and the hand of
war,
This happy breed of men, this little
world,
This precious stone set in the silver
sea,
Which serves it in the office of a wall
Or as a moat defensive to a house,
Against the envy of less happier
lands,
This blessed plot, this earth, this
realm, this England”*

Vem som helst förstår att detta inte handlar om ett verkligt England, utan

just om ”this other Eden”. Detta *andra Eden* är för mig en perfekt beskrivning av den värld som P G Wodehouse skapat.

En värld där inget problem någonsin är större än att en kvicktänkt betjänt kan ställa allt tillrätta med snille, smak, humor och förutseende. En värld där ridderlighet, godmodighet, generositet och artighet alltid vinner. En värld där Shakespeare- och Tennysoncitaten står som spön i backen utan att det någonsin känns preten-tiöst eller snobbigt. Där grymhet, våld, utnyttjanden och polarisering är lika fjärran som i barnböckernas Det susar i säven-idyll. En värld där, som Browning skaldade i Pippa’s Song (som ju citerats av Wodehouse flera gånger):

*The year’s at the spring,
And day’s at the morn;
Morning’s at seven;
The hill-side’s dew-pearl’d;
The lark’s on the wing;
The snail’s on the thorn;
God’s in His heaven,
All’s right with the world!*

NY SEKRETERARE

PRESENTATION AV ULF LIDMAN

Bästa Wodehousian!

Jag har fått förmånen att vara sekreterare i styrelsen för vårt illustra sällskap sedan i våras, då jag valdes in i styrelsen.

Mitt intresse för P G Wodehouses värld väcktes redan i tonåren. Det var fantastiskt att, som arbetargrabb i Trollhättan, få ta del av Drönarklubbens medlemmars vedermödor. Vilka strumpor passar till den lila slipsen med de små rosa pilarna? Eller slottsägare som viger sitt liv åt rosor, grisar eller silvergräddsniopor. Eller den fantastiske Jeeves, som kan och vet allt. Eller den kloka, unga, vackra damen som är den som står för intelligens, esprit och förnuftigt ömma känslor gentemot föremålet för sin kärlek. Att få ta del av Wodehouses dråpliga humor och goda insikter i människans verkliga väsen har inspirerat mig alltsedan dess. Nu när jag är nybliven pensionär tänkte jag att det skulle vara trevligt att få möta andra entusiaster

för Wodehouse litterära ekvilibrist, så jag ansökte om medlemskap i sällskapet och då man sökte en ny sekreterare ville jag gärna bidra.

Jag har en ganska lång erfarenhet av föreningsarbete, som sekreterare och ordförande för vår bostadsrättsförening och för vår sommarstugeförening samt som ordförande i vägföreningen vid vårt sommarhus.

Jag är även ledamot av Sveriges svar på Drönarklubben: Sällskapet, på Arsenalsgatan 7 i Stockholm, där vi fick möjlighet att fira Svenska WodehouseSällskapetets första 40 år i en anrik klubbmiljö, där Bertram Wooster skulle känt sig mer än hemma.

Så jag tackar för förtroendet att få vara sekreterare och ser fram emot ett gott arbete och samarbete i wodehouseisk anda.

MITT LIV SOM REDAKTÖR

BJÖRN BERGSTRÖM

Den nye redaktören har bett den gamle berätta om sin tid som redaktör. Men då måste vi börja från början: varför är jag en Wodehouse-entusiast?

Det började med *Tre män i en båt* (ja, jag vet vem som skrev den). Jag var 11 år, låg sjuk hemma och hade tråkigt. Jag hade läst ut mina Biggles- och Billböcker. Då föreslog min mamma denna och den passade mig precis.

Jag började leta i bokhyllorna efter något i samma stil och fann då några Wodehouse. Från 1945 kom en nyöversatt Wodehouse till jul och från 1951 fick jag årets nya i originalupplaga, *The Old Reliable*, fram till *Ice in the Bedroom* 1961.

En viss övermättnad infann sig och våra vägar skildes för närmare 15 år framåt, då jag började återupptäcka honom.

Omkring 1994 blev jag medlem i WodehouseSällskapet. Årsskriften Jeeves debuterade i sin nuvarande tappning 1998 och 2001 till 2003 hade den en tävling som jag deltog i. 2003 blev jag ombedd skriva en artikel om hur jag upptäckte mästaren och de följande åren bidrog jag med artiklar till Jeeves.

2008 föreslog styrelsen att jag skulle efterträda Åke Skeppare som redaktör för Jeeves och att jag på ett varsamt sätt skulle skolas in i rollen. Men den 17 februari 2009 avled Åke Skeppare, så det var bara att huvud-

stupa kasta sig in i redaktörskapet. Åke hade dock redan grundstommen klar och den tillsammans med ett par bidrag från Murphy and Murphy samt den nyligen återupptäckta *Providence and the Butler* räckte för att min debut som redaktör skulle få godkänt.

WodehouseSällskapet firade också 25-årsjubileum med en stor fest i Odd Fellowhuset, där jag träffade Birgitta Stenberg som var ett hängivet Wodehousefan alltsedan tidig ålder, då hennes mamma hade lärt henne att uppskatta den store mästaren. Hon medverkade i Jeeves från 2010 till 2013 och var den drivande kraften bakom beslutet att överge kravet på ett postumt Nobelpris till Wodehouse och i stället föreslå Svenska Akademien ett hedersomnämmande av döda, under sin livstid ej belönade författare och att P G Wodehouse skulle bli den förste att hedras på detta sätt. Dessvärre ville den ständige sekreteraren Peter Englund inte göra det.

Tony Ring, den störste Wodehouse-experten av alla, hade redan medverkat 2013, när han tillbringade en weekend med (det skånska kapitlet)

The Scones och bland annat döpte grisar.

2014 hölls ett mycket trevligt möte tillsammans med The British-Swedish Society i Militärsällskapets lokaler på Valhallavägen där Tony Ring höll ett mycket uppskattat föredrag. Under middagen kom jag att sitta bredvid Tonys hustru Elaine och Tony satt mitt emot. Under samtalets gång visade det sig att både Tony och jag hade tillbringat en kortare tid vid Brasenose College i Oxford, jag som sommarskoleelev 1952. Efter detta har han varje år medverkat i Jeeves.

Under Åke Skeppares tid hade Jeeves gått från 40 till 48 sidor, och så fortsatte det till 2011, då den blev 52 sidor lång fram till 2015. Det året blev Jeeves 60 sidor lång, och så har det fortsatt, med undantag för jubileumsåret 2018 då det blev hela 64 sidor.

Omslagets framsida har alltid varit hämtat från någon bok av Wodehouse, svensk eller engelsk, utom 2012 då jag tog en bild ur Vanity Fair eftersom en artikel hade handlat om den. Jag blev raskt

upplyst om mitt misstag. På baksidan fanns från början en annons för firman Jeeves, som sponsrade utgivningen, men när de fick ny ledning 2013 ville de inte längre betala. Då tog jag in en annons för The English Bookshop, som alltid har ställt upp i Wodehousesammanhang.

De flesta som bidragit med artiklar har varit medlemmar i Wodehouse-Sällskapet och mästaren själv räknar jag som en andlig medlem.

PP Tryck i Märsta hade sedan några år tryckt Jeeves och under de första åren av mitt redaktörskap hämtade jag den färdigtryckta Jeeves och sedan skötte Jacob Bagge och jag kuvertering och frankering samt lade exemplaren på brevlådan. 2020 tog digitaltrycknu.com över tryckning och distribution, 2023 svarade vår ordförande Jenny Gustafsson för layout och PR-Offset Grafiska i Mölndal tryckte.

Nuvarande redaktören tackar den avgående för att han bidragit med denna text och med allt sitt arbete för Jeeves och sällskapet genom åren.

PLUM OCH TEATERN

FRÅN P G WODEHOUSE TILL STEPHEN POWYS

SARA GRANATH

Det var mycket jag inte visste om P G Wodehouse när jag gick med i sällskapet för några år sedan. Även om jag ser mig som en teatermänniska hade jag ingen aning om Plums vidsträckta kontakt med teatern, och då menar jag inte alla de tillfällen då hans klassiska personer via andra hamnat på teatern, i radio eller film.

Han har faktiskt själv rört sig i teatermiljön, mer eller mindre kopplat till hans författarskap.

I Sverige är det inte lätt att få tag i texterna till de otaliga teaterproduktioner han bidragit till i USA och Storbritannien. Däremot hittade jag en bok, *Bring on the Girls*, som handlar om just detta. Den är skriven med samarbetspartnern Guy Bolton,

och en del menar att det är Bolton som skrivit det mesta. När jag läste den, trodde jag tvärtom att det var Wodehouse som stod för texten.

En dokumentär ansats blandad med litet lagom plumsk humor resulterar i en bok med många anekdoter – delvis självupplevda, uppenbarligen – om livet och förhållandena i showvärlden, i Storbritannien och USA. Och då talar jag om det slags teater som i Sverige oftast spelas på privatteatrarna, även om gränserna numera är ganska upplösta. Musikalerna ger publik. Och pengar. Jag lånade om boken på Stockholms stadsbibliotek ett par gånger och tvingades sedan lämna tillbaka den, trots att ingen stod på kö. Sedan försvann den på obestämd tid till ett

okänt lager när Asplunds huvudbibliotek stängdes för renovering.

Men i Kungliga Bibliotekets databas hittade jag David A. Jasons *The Theatre of P.G. Wodehouse* som stod att finna på musik- och teaterbiblioteket i Frihamnen. Till min besvikelse innehåller inte boken några texter av Wodehouse. Men den förtecknar noggrant – med bilder – alla teaterprojekt han deltagit i, med namn på alla medverkande, bakom och på scenen.

Han började så försiktigt i hemlandet med enstaka texter till sånger, som inte ens nämndes i programmet. Första gången han fanns med var det dessutom som E.G. Wodehouse, för en enda sång i en ”musical farce” vid namn *Sergeant Brue: ”Put Me In My little Cell”* (1904).

Den texten ledde till att Plum fick en stadig inkomst som sångskrivare, och 1907 står han angiven som en av flera sångtextförfattare till *The Gay Gordons* på Aldwych i London. Därefter bidrog han till uppsättningar i såväl New York som London under nära två decennier, alltid i samarbete med andra.

Redan 1911 skrev han librettot till *A Gentleman of Leisure*, byggd på hans egen nyutgivna roman, tillsammans med John Stapleton. Den spelades 76 gånger på The Playhouse i New York. Och i London gavs (med betydligt färre föreställningar) *Brother Alfred*, med ett libretto byggt på hans och H W Westbrooks novell *Rallying around Old George* (1913).

Wodehouse medverkade också till ”straight plays”, utan musik, som *Leave it to Psmith*, byggd på hans egen roman, ofta ansedd som hans bästa. Den gavs 156 gånger 1930 på Shaftesbury Theatre i London.

Men det var i USA han bidrog till utvecklingen av ”musical comedy” med tätare, roligare och intelligentare historier med musik av kompositörer som Jerome Kern och Emmerich Kalman.

Wodehouse skrev sångtexter och samarbetade med Guy Bolton på librettot. Framgångarna blev stora. Deras samarbete *Have a Heart* (1917) spelades (bara!) tre månader i New York, men turnerade sedan i landet i fem år!

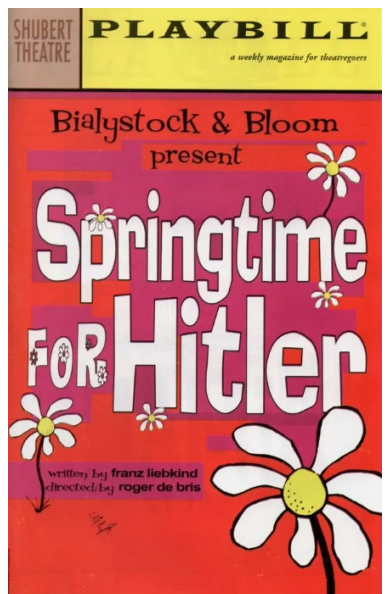
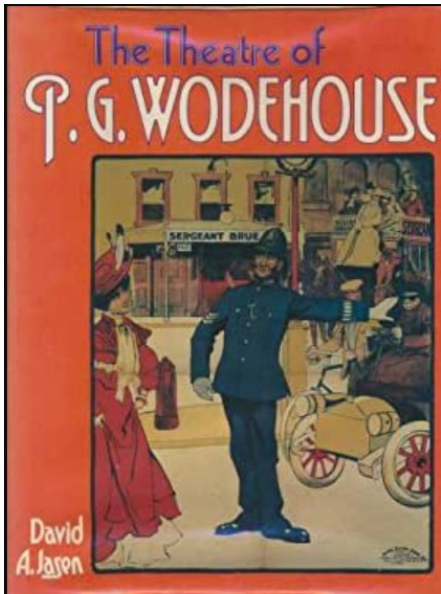
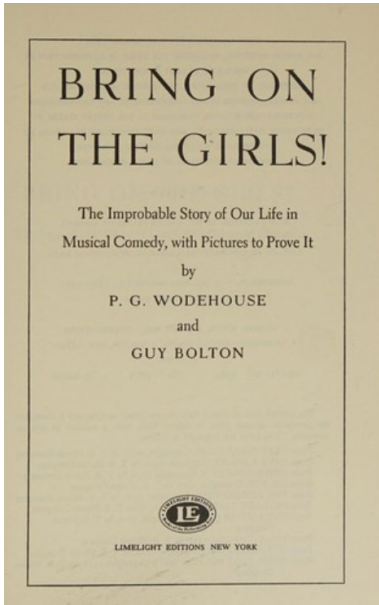
Författaren David A Jason menar att den moderna amerikanska musicalen föddes på en liten teater, The Princess, där Wodehouse och Bolton hade sina största framgångar, inte minst med *Oh Boy*, (1917) där de tillsammans stod för libretto och sångtexter, med Jerome Kern som kompositör. De samarbetade också på *Oh Lady! Lady!!* (1918), ett av många stycken med kvinnor i titeln. Den spelades 219 gånger.

Det leder mig till en väsentlig framgångsfaktor: de kvinnliga stjärnorna och de dansanta kvinnorna i kören, förstås. I *Bring On the Girls* berättar Bolton och Wodehouse om kvinnornas betydelse för publiken och därmed för sponsorerna.

Samtidigt som jag läste den boken, såg jag om Mel Brooks succéfilm *Det våras för Hitler*, som handlar om en skum producent som förför en hel mängd äldre rika kvinnor till att investera i hans teaterprojekt för procent av vinsten. Så hittar han ett perfekt manus för en produktion som kommer att göra totalt fiasko. Då kan han behålla pengarna. Nada till kvinnorna.

Pjäsen heter *Springtime for Hitler* och är skriven av en övertygad nazist. Fiaskot verkar kassaskåpsäkert. Men mannen som spelar Hitler gör det så dåligt och samtidigt så underhållande, att publiken älskar det. Det blir planen som gör fiasko. Denna skruvade komedi ger ändå en sanningsnära bild av en genomkommersialiserad och sponsorberoende teater.

Det var i en sådan värld Plum arbetade under ett par decennier. Trots många stora succéer tror jag att han ändå tyckte det var vilsamt att återgå till det ensamma författandet av romaner och noveller. Hans sista teatersamarbete ägde – efter många års uppehåll - rum på St James Theatre i London 1948 med *Don't listen, Ladies*. Där fick han användning för sin beprövade talang att anglifiera utländska, främst franska, texter. Det gjorde han av någon anledning under pseudonymen Stephen Powys.

ÅRETS PLOMMON:

TOMAS PRENKERT

JENNY GUSTAFSSON

Varje år delar Wodehouse-Sällskapet ut utmärkelsen Årets Plommon till en person som gjort särskilt berömvärda insatser för spridandet av Plum i Sverige. Årets pris tilldelas en mångårig medlem som bidragit som översättare och skribent i våra skrifter men inte minst gjort ett hästjobb genom sina egna websidor Wodehouse-forskning i Sverige och Wodehousebibliografier där han är både skribent och redaktör. Årets Plommon 2024 tilldelas Tomas Prenkert!

Berätta först lite kort om dig själv – vem är du, vad har du gjort tidigare?

Jag är född 1941 i Helsingborg och hade en lycklig barndomstid i Örebro. Efter gymnasiet och universitetsstudier rekryterades jag

som universitetsadjunkt i företags-ekonomi av Uppsala Universitet. Jag värvades senare som lektor till det som blev Linnéuniversitetet i Växjö. Jag blev sedan kvar i den akademiska världen hela mitt yrkesliv.

Mina tre barn flyttade tillbaka upp till Mellansverige och jag flyttade senare efter. Jag bor nu i idyllen Vadstena. Utöver att läsa har jag alltid haft musik som ett stort intresse, varit körledare och har nu förmånen att sjunga i Klosterkyrkans kör, trots min ålder.

Vad läste du under uppväxten?

Jag var "allätare". Mest var det vanliga barnböcker som Blyton, Milne, Astrid Lindgren och Gösta Knutsson, äventyrs- och indian-

böcker, klassiker som Robinson Crusoe och Skattkamarön, men pappa gav mig också i pojkåren böcker som Nils Holgersson och Oliver Twist. Min mor läste mest poesi och hon förstärkte kanske min känsla för formuleringar?

Hur upptäckte du Plum? Vilken bok läste du först?

Jag har nog pappa Eric att tacka för att jag uppskattar Wodehouse. Han var "latinare", med stort språkintresse. Han älskade språklig humor och roade ofta sig själv och andra med roliga formuleringar och litterära allusioner, helt i Wodehouseisk anda, men utan att han kände till Wodehouse! När vi per bil närmade oss Kumla förkunnade han: "Här breder den stora sjö- och stapelstaden Kumla ut sig för våra häpna fötter!" Han var koffeininist: "När jag fått en kopp kaffe blir jag en ny människa. Sedan måste den nya människan också ha en kopp kaffe." Vi hade ett tag ett tyskt hembiträde, som kunde svenska, och pappa kunde be henne: "Eine kleine aufträne bitte!" Ett par exempel på pappas allusioner: Vid en gruppfotofering ställde han sig i bakre ledet och sade med allusion på Lagerkvist: "Jag är vackrast när

nån skymmer". När han mötte en gammal vän han inte sett på länge kunde han glatt omfamna honom och utbrista med Lidner: "Varhelst en usling finns, han är min vän, min bror!". Så jag var tillvänjd till språklig humor långt innan jag stötte på Wodehouse. Men, av för mig okänd anledning hade pappa aldrig upptäckt Wodehouse! Vi hade många böcker hemma, men inte en enda Wodehousebok. Sorgligt nog fick vi aldrig dela denna glädjekälla.

Jag är välsignad med en god glömska och minns inte omständigheterna då jag först mötte Plum. Jag minns att jag läste många böcker av honom som ung student i Göteborg. En del av hans bästa böcker utkom då i pocket, som även en fattig student kunde ha råd med. Jag köpte, lånade andra på Dicksonska och köpte en del på rea.

Varför fastnade du för Wodehouse?

Marken var, som sagt, redan beredd hemifrån. Jag uppskattade farsen i Plums intriger, med massor av oväntade vändningar, och alltid "lyckligt slut", men främst fastnade jag för hans språk, hans oförlikneliga

formuleringar. De var lika roliga *hvergang*. Jag älskade också alla Plums allusioner, på Shakespeare och andra klassiker, och inte minst på Bibeln! På den tiden läste jag mest Hammars och Hammarlings kongeniala svenska översättningar, men senare började jag läsa även engelska original. Efter min pension, 2006, kunde jag ägna honom större uppmärksamhet och komplettera min samling av hans böcker. Det var då jag upptäckte Sällskapet. I olika svenska tidskrifter hade jag hittat Plumnoveller som inte fanns i någon svensk bok. När jag sökte mer information om detta fann jag Sällskapets hemsida. Tyvärr fann jag inga bibliografiska data om hans publiceringar i svensk press. Jag började aktivt söka sådana publiceringar, vilket så småningom ledde fram till att jag publicerade fynden på min egenstartade hemsida www.wodehousebibliografier.n.nu. Lite senare startade jag ännu en www.wodehouseforskning.weebly.com, där jag publicerar olika artiklar eller uppsatser av mig själv och andra, bland annat ett nytt nummer av *Ye Olde Plum News* varje månad. Dessa "news" är bara en A4-sida och varje nummer fokuserar på ett återkom-

mande tema i Plums författarskap. Syftet är inte att ge uttömmande redovisningar, utan en liten bukett. Samlingen varierar med starkt skilda temata från ormar, korsord, Marcus Aurelius och fiktiva poeter till Freddie Widgeon's amouurer. Jag har hittills publicerat sextio "News" och har bortåt tjugo till i pipelinen. Jag fortsätter så länge jag orkar och sedan tar troligen min son över.

Favoritbok och figur?

Jag har många favoritböcker och kan inte peka ut en speciell, men jag skulle nog säga att den välmenande, men vimsige och tankspridde lord Emsworth är min favoritfigur. Kanske beror det på viss igenkänning? Bertie Wooster kommer inte långt efter, med sin omutliga hederskodex som försätter honom i så många knipor. Jag delar inte Jeeves uppfattning att Bertie är *mentally negligible*. En så lysande berättare som Bertie kan inte ha loftet fyllt av tomtar. Att han ofta framställer sig själv som obegåvad ser jag som klädsam blygsamhet och självironi. Att han är hjälplös utan Jeeves är dock klart!

Vilka övriga författare tycker du om?

Många! En svensk favorit sedan unga år är Frank Heller och jag upptäckte tidigt Tolkien. Hjalmar Bergman har följt mig. Men jag läser allt från deckare till filosofi och poesi.

Har du lyckats föra vidare ditt läsande av Wodehouse till någon?

Min son Frans och jag roar oss ibland med att plocka Plumböcker från bokhyllan och citera fynd för varandra och skratta. Mina två döttrar är väl bekanta med Plum och uppskattar honom, även om de inte är lika stora entusiaster. Jag har försökt introducera honom för de äldre av mina tio barnbarn, men ingen har fastnat riktigt ännu. En sondotter läste novellen "Mordreds eldiga frieri" en gång och kommenterade kort "Kul, men knasig." Man kanske ska vara lite knasig för att uppskatta Plum? Jag brukar försvara mina "knasigheter" med att påstå: "Om man inte är lite tokig så är man inte riktigt klok!"

Vad skulle du säga är WodehouseSällskapets viktigaste uppgifter?

Som jag ser det är en uppgift idag utan jämförelse viktigast: Att vi på

alla möjliga sätt hjälper till att få en ung, svensk generation att upptäcka Wodehouses geni och glädjen han skänker. Att "missionera"! Alltför många yngre känner inte ens igen namnet Wodehouse. Hur kan vi göra detta? Kanske några medlemmar kan aktivera sig på sociala media? Kanske kan vi sponsra nyutgåvor av några av hans bästa böcker i pocket med samma marknadsföring som ges åt andra klassiker, som Jane Austen? Har någon inflytande över någon Tv-kanal så att vi kan få se repriserna på "Jeeves och Wooster" med Stephen Fry och Hugh Laurie? Så mycket annat sänds ju i repris gång på gång. Alla goda förslag borde samlas in och prövas. Lyckas vi inte med nyrekryteringen av unga läsare så ser jag allt vi håller på med i Sällskapet snarast som palliativ vård. I dagen hårda värld menar jag att regelbundna doser av Wodehouse, likt Mulliners Buck-U-Uppo, är vad doktorn ordinerar, och dessa skulle kunna lätta upp tillvaron för många.

Tack Tomas för att du berättade!

ROBERT PALM – IN MEMORIAM

GÖRAN BÜLOW

Under året har en av våra äldsta och mest uppskattade medlemmar gått bort: Robert Palm, 85 år gammal. Saknaden är stor. Han var en sann humorist. Han kunde göra ordvitsar som en infödd göteborgare, trots att han föddes i Stockholm. I SvDs insändarspalt kunde man ofta läsa hans kluriga kommentarer till världs- och lokalhändelser.

Efter studentexamen flög han som Lansenpilot för Flygvapnet, arbetade sedan på IBM i Sverige, Frankrike och England i 35 år inom information och marknadsföring, därefter som konsult inom marknadsföring.

Han var en duktig golfare och vann ofta i WodehouseSällskapets golf-ävlingar Ordförandens Pokal och Grevskapsmästerskapet.

Robert bidrog till Sällskapets verksamhet som styrelseledamot och skrev också artiklar för årsboken Jeeves. Dessutom översatte han den sista oöversatta golfnovellen till novellsamlingen "I sällskap med Wodehouse". Han utsågs till Plommon 2020 för sina insatser för Wodehouse och Sällskapet.

Vi kommer att minnas honom som en varm, positiv, humoristisk, för att inte säga ordekvilibrerande, wodehouse-entusiast och för oss, som haft förmånen att spela golf med honom, en sann golfare i Wodehouse anda.

EYVIND HALLNÄS – IN MEMORIAM

GÖRAN BÜLOW

Ännu en gammal medlem och vän har lämnat oss i år: Eyvind Hallnäs, 87 år. Han hade en färgstark personlighet och var entusiastisk i allt han tog sig för.

Han växte upp i Göteborg, son till den kände organisten och kompositören Hilding Hallnäs. Han flyttade sedermera till Sala, där han fått anställning som organist i Kristina kyrka och där han verkade till sin pensionering.

Han var konstnärligt lagd och målade och tecknade gärna. Han komponerade musik, för orgel, men också symfonier, kammarmusik och stycken för olika soloinstrument. Han var road av fotboll, hejade på GAIS, och spelade även själv. Golf var också ett stort intresse och han deltog gärna i WodehouseSällskapetets tävlingar och organiserade några av dem, när vi spelade i Sala. Han organiserade

också medlemsmöten i Sala där vi besökte Aguélimuseet och Silvergruvan. En oförlömlig upplevelse med Eyvind var när han bjöd in några från Sällskapet till orgel-läktaren i Kristina kyrka för att lyssna och se honom spela orgeln, och han bad mig att vända notbladen åt honom. Vilken fingerfärdighet, vilket fotarbete!

Han hade internationell korrespondens; han skrev bland annat till FN, men också till Wodehouse, och från honom fick han svar, som han stolt kunde visa upp för oss i Sällskapet.

Eyvind var under många år Sällskapetets revisor, och för alla hans insatser blev han utsedd till både Plommon och Hedersledamot. Vi minns honom som en utåtriktad, kreativ musiker och konstnär, som alltid bidrog med idéer och synpunkter vid våra möten. Han kommer att saknas.

ÅRSMÖTE 2024

JENNY GUSTAFSSON

Årets möte hölls på den engelska puben Churchill Arms på S:t Olofsgatan 30 i Uppsala. Under mötet gjordes det upp en arbetsplan som bland annat handlar om att fortsätta sällskapetets 40-årsjubileum med ett höstmöte i Stockholm. Vissa medlemmar passade även på att besöka The English Bookshop, Uppsala som ligger precis i närheten och som både har Jeeves och ett antal böcker av Wodehouse inne till försäljning.

Ordföranden fick också uppdraget att bli redaktör för Facebook-sidan och styrelsen bestämde att starta ett Instagramkonto samt att löpande skicka ut information till medlemmarna om kommande och genomförda händelser via e-post.

Till skillnad från tidigare år utsågs i år ingen hedersledamot. Inte heller utsågs någon vid sittande möte till Årets Plommon. Mötet uppdrog åt styrelsen att arbeta fram nya riktlinjer för att ta fram och nominera kandidater till Årets Plommon.

Mötet avslutades med en avtackning av de fleråriga styrelsemedlemmarna Björn Bergström och Bengt Malmberg, där de tackades för sitt fina arbete i sällskapet genom åren. Björn har, som många vet, under många år varit redaktör för årsskriften Jeeves och Bengt Malmberg har varit nästan ständig sekreterare. Båda har dessutom bidragit med översättningar av ett flertal publikationer som sällskapet skapat och publicerat, samt med

uppskattade texter i årsbladet. Båda har således gjort stora insatser för vårt sällskap.

Jenny Gustafsson omvaldes som ordförande, till ny sekreterare valdes Ulf Lidman och som kassör omvaldes Göran Bülow. Till ny redaktör för Jeeves valdes Tobias Lindquist. Till ledamot omvaldes Sara Granath och

till revisor omvaldes Tommie Tellander.

Årsmötets protokoll hittar du på sällskapets hemsida tillsammans med vår verksamhetsberättelse för 2023, den ekonomiska berättelsen för 2023 och revisionsrapporten för 2023.

40-ÅRSMIDDAGEN!

TOBIAS LINDQUIST

Som ni har kunnat läsa både på andra ställen i årets Jeeves och i tidigare utgåvor av årsboken jubilerar det svenska WodehouseSällskapet i år.

Sällskapet räknar nämligen sina anor tillbaka till 1984, då Wodehouseklubben bildades och firar därmed att vi har existerat i hela 40 år!

Detta måste firas, tyckte styrelsen och flera medlemmar. Vi samlades därför och avnjöt en delikat tre rätters höstmiddag och trevlig social samvaro den 13 oktober, detta jubileumsår.

Tack vare vår medlem och nyvalde sekreterare Ulf Lidman (som presenterar sig på annan plats i detta num-

mer) fick vi tillgång till Sällskapets fina lokaler på Arsenalsgatan i Stockholm för en kväll. Ulf är nämligen själv medlem i Sällskapet (såväl som i sällskapet) och fick därför disponera lokalerna och bjuda in oss andra.

Denna exklusiva klubb huserar i anrika, vackra lokaler i sitt eget hus och det var där vi fick äta middagen tillsammans och dricka kaffe och umgås. Vi fick dessutom en guidad visning av lokalerna. Fotografering är inte tillåten uppe i själva lokalerna, varför denna artikel som synes är illustrerad med ett foto av glada, hungriga och festsugna medlemmar, taget i det pampiga trapphuset.

Rummen är inredda i olika stil och matsalen andades närmast sent 1700-tal, medan exempelvis biblioteket snarare gav en förnimmelse av klassisk brittisk herrklubb från de senaste två århundradena.

Det var alltså inte utan att vi lite till mans tisslade och tasslade om den berömda Drönarklubben när vi visades in i detta rum. Sekreterare Lidman har ju rentav kallat Sällskapet för Sveriges motsvarighet till

denna Bertie Woosters tummelplats och andra vardagsrum.

Vi serverades tre läckra rätter med valfri dryck och samtalade. Mest om P. G. Wodehouse förstås, men också om Jane Austen, Brontë, Dickens, brittisk litteratur och kultur i allmänhet, om vars och ens bakgrund, utbildning och yrke och om många andra ting. Dessutom om den moderna teatern; ett ämne som Vanessa Cook förstås gärna hade hört Bertie docera om! Ett annat ämne ur mängden: Wodehouse ställning i Sovjetunionen. Även några av De stora ryssarna inom litteraturen kom på tal, så Jeeves själv hade sann-erligen varit nöjd.

Under middagen fick vi också lyssna till inspelningar av sånger för scenen som Plum skrev texterna till. Sara Granath berättar utförligare på annan plats i denna årsbok om den delen av Wodehouse liv i sin intressanta artikel. Men nog är det också något speciellt med att höra texterna få liv till sina tilltänkta melodier. Det var Göran Bülow som hade tagit med sig denna ljuva, nostalgiska musik, med dessa snillrikt kvicka och välfor-

mulerade texter (det är ju Wodehouse bevars!), och spelade upp den för oss.

Kaffet fick vi i rummet intill och där fortgick också samtalen om det ena och det andra i mer informella former. Flera medlemmar passade då också på att hålla små högtidstal till Wodehouse, sällskapets och medlemmarnas ära. Med andra ord simmade vi alla runt i en stämning så varm och gemytlig att tanken gick till Lord Emsworths känslor när han får tillbringa tid i stian med Dronningen.

Summan av kardemumman är att jubileumsfirandet var så trevligt att vi var flera som beklagade att inte flera medlemmar var med och firade. Du som är nybliven eller gammal medlem och inte har varit med på någon av våra träffar borde verkligen fundera på att anmäla dig nästa gång vi ses.

Det råder en vänlig, avslappnad och chosofri stämning och ingen behöver känna sig det minsta utanför eller ovälkommen. Allt som krävs är ett glatt sinnelag och ett intresse för Den store författarens liv och verk. Alla vi medlemmar i detta sällskap är ju i någon mån likasinnade. Vi vet ju redan på förhand att du som valt att bli en av oss besitter humor, kvickhet, charm och intelligens. Annars skulle du väl läsa Vladimir Brusiloff svärmodiga romaner eller telefonkatalogen (om någon minns den?) i stället!

Som du läst på annat håll skickar styrelsen numera ut mer regelbundna e-postutskick och du kan dessutom följa oss på instagram. Följ gärna med där så får du inbjudan till nästa träff eller möte i sällskapets sällskap, så att säga. Du är så välkommen!

SHOULD OCEAN LINERS BE ABOLISHED?

Showing That the Real Trouble With Trans-Atlantic Travel Is the Passengers, and Suggesting a Remedy

By P. G. WODEHOUSE

AS I read over this article for the second time—which I bet you wouldn't care to have to do—it strikes me that I have allowed a note of veiled peevishness to creep in here and there. I may be wrong, of course, but that it is how it seems to me. Somehow I appear to convey the impression that I am not altogether my sunny self. If that is so, I attribute it to the fact that I wrote the thing in my stateroom on a table with five legs (four on the circumference and one in the center) which shook and slithered like a smitten jelly every time I tapped the typewriter. Why five legs, you ask. Because, I reply, it was a table designed for the use of passengers on an ocean liner, and everything intended for the use of that section of humanity is in a class of its own Sleeping accommodation, for instance. If you, gentle reader, were building a bed which was to be slept in by a different person each

week, would you take into consideration the fact that some at least of those sleepers would be apt to measure more than four foot eleven in length? You would. They would never think of a thing like that on a liner. They can't think any higher than Ernest Truex.

But, there, one expects to rough it a bit when one sails the seas. The real trouble with any ocean liner is the passengers. In connection with which I have only one remark to make. That remark is, Where do they get these guys?

The Horrors of Deck Life

IT seems incredible that in this age of progress steps have not been taken to improve the standard of looks among ocean-travelers. Time after time I step on board, full of optimism and feeling that this trip at any rate my

fellow-voyagers will be—I do not say human, but at least semi-human. And every time I stagger back with a hand over my eyes, moaning “No, no!” You may argue that it is not their fault that they look like that. I say it is. When you see a fat man in a yachting-cap, horn-rimmed spectacles, and side-whiskers, I maintain that there is convincing evidence of premeditation and that the matter should be firmly dealt with by the proper authorities. Either these people should not be allowed on board at all, or—if it is really necessary to get them out of the country—they should be hurried over the gang-plank with masks on and kept in irons below till the end of the voyage. It is no good calling a vessel *The World’s Wonder-Ship* if you permit these excrescences to wander at large about the decks. There is no beating the game. If the weather is rough, they stay in their cabins. But so do you. And anything approaching fine weather brings them out in shoals. You would hardly credit the ghastly spectacle presented by the A. deck of a fashionable liner on a sunny afternoon half-way through the voyage. And if you stagger down onto the B. deck, it is just as bad there. And the Boat Deck is, if anything, worse, because you find them up there playing shuffle-board. And, if you hide in your stateroom, you meet them at meals.

This question of meals on board ship is a very vital one. At the beginning of the trip you go to a steward on the D. deck, and he assigns you to a table. And at that table you have to remain till the finish. Even if you have the good fortune to be herded in with a moderately attractive group, what charm they have is bound to wane after you have lunched and dined with them for six successive days. Take the case of the poor devils who have me at their table. What happens? On the first day of the voyage I imagine that they look over at me in a not unkindly spirit and say to themselves “Ah! Jolly old Wodehouse, eh? Capital!” The second day they feel that they have seen me before somewhere and that I am not nearly the thing of beauty they had imagined me. My fascination has begun to wane. Only a little, maybe, but still it has begun to wane. The third day a sort of nervous irritation floods over them as I sink into my seat and reach for the menu. Half unconsciously they begin to wish that my sister had not prayed for a baby-brother. By dinner-time on the fourth day they feel that this has been going on for ever, that there never was a time when they were not sitting at a table with too little room for their elbows and my beastly face goggling at them from over the way. They look at me and marvel at that weird parental affection which kept my

father and mother from drowning me in a bucket as a child. My bald head gleams at them in the light of the electric bulbs, and they wish they could hurl something at it. More and more do they resent the vacant stare of my infernal eyes behind their spectacles. The way I eat seems to them proof of a diseased soul. And all the time I am glowering across at them, astounded that the vigilance committees of their home towns have not taken steps to eliminate them years ago. Then the fifth day arrives, and the relief at the prospect of release induces a sort of grisly geniality. Finally, we go ashore arm in arm, inviting each other to spend week-ends.

A Simple Solution

BUT to return to the matter of improving the standard of personal beauty in ocean-travelers. I would not have it said of me that I am wholly a destructive critic and have nothing constructive to suggest, and so I put forward a scheme which would, I think, go far towards improving conditions on the modern liner. Already the authorities seem to be groping in the right direction. Before you can sail, you have to get a passport. And before you can get a passport you have to forward a photograph to the Embassy. You would think that the authorities

would have taken the next step, so obvious is it, but no. The solution of a crying evil is staring them in the face, but they do not see it. What they should do is simply to take a firm line and refuse passports to all whose photographs fail to pass a Board of Censors specially created for the purpose of dealing with this matter. After all, we have censors for everything else nowadays. When I publish my thoughtful novel treating of sex-problems in the Middle West, Mr. Sumner takes a flying leap and lands on the back of my neck. When my movie, *Scarlet Lips*, is released, there are properly constituted persons to step in and blow the whistle. Why not, then, a censor for ocean travelers?

He would, of course, have to be carefully chosen. You could not select a man for a post like that haphazard. As regards the female passengers, it would be easy. Mr. Flo Ziegfeld is obviously the man to deal with them. But for male travelers it would be a good deal more intricate, this business of sifting. You would have to have someone with intelligence enough to see that it is possible for the masculine face to possess a certain rugged charm which amply compensates for an absence of more conventional good looks. I myself, for instance, am—strictly speaking—no John Barrymore. At

first glance you might say to yourself that I am just the sort of man the censors would have to take a firm line about right away. But do not be too hasty. Wait a bit. Wait till you have seen me in my new Fall suit, the blue with invisible red stripe. Suspend your judgment till my last lot of collars come from the makers. Ah! you hesitate. Exactly. Mine is a style of beauty which grows on you. It has to have time to get its effect. And there are many more like me. It would be fatal if the Board of Censors contained men of hasty and impulsive judgment. They would need to be cool, canny persons, with educated eyes.

The Penalty of Delay

BUT in the main, of course, their work would be fairly simple. Two chins or more would automatically disqualify the intending traveler. Horn-rimmed spectacles would only be allowed if the face was thin. Ears that stuck out at right angles would get a black mark, and would have to be made up for by singular beauty in the nose and mouth. There would be a standard measurement for foreheads, and it would be easier for a rich man to pass through the eye of a camel than for a gold tooth to win its way across the gang-plank of the Aquitania.

It may be that there are objections to such a scheme, of which I know nothing. I merely throw out the suggestion and leave it to the authorities to adopt it or let it go, as they please. But I do say this, that it is either a question of creating this Board of Censors or of abolishing ocean-liners altogether. If things are allowed to go on as at present: if small men with thin legs are permitted to roam about the decks at will in plus-four golfing knickerbockers: if there is no bar to a man with a face like a Florida sheep's-head fish sitting opposite you in the smoking-room; then—and I say it with all the impressiveness at my command—something will snap. Human nature is like Cousin Egbert. You can push it just so far. One of these days, unless something is done, when the Berengaria ties up at its slip, those on shore will notice that the scuppers are red and dripping. Headless corpses will dot the settees in the lounge. Mangled remains will be among the features of interest in the saloon. And a few hundred gargoyles will have made their last trip across the Atlantic. Let the authorities act while yet there is time.

*URSPRUNGLIGEN PUBLICERAD I
VANITY FAIR I FEBRUARI 1923.*

KLASSISKA KVALITETSKLÄDER

KLÄDAFFÄREN
A. MARCHESAN

TOBIAS LINDQUIST

På Odengatan 100 i Stockholm finns A. Marchesan, en förstklassig butik för vintagekläder.

Undertecknad har handlat flera gamla kostymer, överrockar, hattar, kravatter och manschettknappar i den ytterst stilfulla och inbjudande butiken under de senaste åren. Bland annat var det här jag införskaffade den smårutiga, tredelade tweedkostym som jag brukar kalla ”The Bertie Wooster”.

På senare år har Marchesan dessutom fått ta över ett lager av oanvända kläder av klassiskt snitt för damer från avsmnade *Erikssons dam-ekiperings*, som lockar många nyfikna till butiken i Vasastan i Stockholm.

Jag brukar säga att ett besök hos Marchesan på Odengatan är lite som

en kombination av klädshopping och ett besök på ett museum för klassiska herrkläder. Var annars har man idag chansen att se klassiska, vackra gamla hattar i långa rader eller välja mellan flera klassiska tredelade kostymer med den sortens snitt, kvalitet och hantverkskunnande man

helt enkelt inte hittar i dagens massproducerade modeindustri?

Redaktören för Jeeves har fått en pratstund med Morgan Lindgren, som arbetat i butiken i några år och som brinner för klassisk herr-ekipering från 1900-talets första halva såväl som för Jeeves, Wooster och mästaren Plum.

Intervjun blev ett samtal om allt från herrbetjänter och kvick brittisk humor till tyger och den klassiska frågan ”varför slutade herrar bära hatt?” Du läser den på följande sidor. Men först låter vi butikens grundare Alexander Marchesan berätta lite kort om sin butik:

Butiken öppnade första gången 2009 och existerade under de första åren i form av pop up-butiker på olika adresser, bland annat i Sturegallerian under 2011.

I april 2012 öppnade butiken för första gången i permanent form, på Odengatan 73. I och med detta nådde verksamheten en ny nivå, en klassisk herreklipering i tre nivåer och med mörkbetsad ekinredning. Under kommande år byggdes såväl butikens karaktär som renommé i branschen upp.

År 2018 tvingades butiken stänga, till följd av ombyggnationer i fastigheten. Ett par år senare öppnade den på den nuvarande adressen, bara 300 meter från den tidigare butiken.

Även om den nya lokalen hade mycket bra grundförutsättningar var renoveringsbehovet mycket stort. En del av den gamla inredningen kunde räddas och dessa delar byggdes ihop med ny platsbyggd inredning i ek för att ge den nya butiken den rätta atmosfären.

I denna lokal hoppas vi bli kvar länge!

"WHAT THE WELL-DRESSED MAN IS WEARING"

KLASSISKT BRITTISKT
HERRMODE HOS P. G.
WODEHOUSE OCH I
STOCKHOLM 2024

TOBIAS LINDQUIST
INTERVJUAR

MORGAN LINDGREN

För den som händelsevis är både nostalgiskt och anglofilit lagd har områdena omkring Odengatan vid Vasaparken på senare år blivit alltmer av ett paradiset.

Skrädderierna och kemtvättarna är flera och högkvalitativa. På kaféet Ritorno tyder inredningen på att tiden stått stilla sedan 1950-talet. Man avnjuter fantastiskt kaffe och gott kaffebröd i en tidlöst klassisk miljö. Minst lika klassisk är restaurangen Tennstopet, som funnits i Stockholm i 150 år, varav de senaste de senaste 60 på samma adress. Här äter man

*Intervjuaren iklädd
"The Bertie Wooster"*

vällagad mat i en av de mest klassiska krogmiljöerna i Stockholm.

Den som vill ha nyttillverkade kostymer och fritidskläder från klassiska brittiska varumärken och snitt kan gå till butiken Tweed, som namnet till trots också säljer kläder i andra material, även om det kanske är deras paradgren. Den som orkar ta sig ända bort till Luntmakargatan 98 stöter på Stockholms kanske allra mest genuint engelska pub The Old Brewer. Här serveras så kallad Real Ale och klassiska rätter som veckans paj, Sunday roast och förstås stan's

bästa Fish & Chips. Vad mer kan man önska?

Ja, det skulle väl då vara en riktigt fin butik för vintagekläder? Och det är där herr Alexander Marchesans butik kommer in i bilden. Med ett sällsynt

Morgan Lindgren

välutvecklat väderkorn för klassiskt herrmode och högkvalitativa kostymer, rockar och hattar från förr har han byggt upp ett fantastiskt utbud. Du kan läsa mer om bakgrunden till butiken i artikeln före denna.

Mer än en gång har redaktören själv klivit in på A. Marchesan och fyllt

av varma känslor och tankar av typen ”det där är ju något som Lord Emsworth skulle ha kunnat ha på sig!”

Det var exempelvis på A. Marchesan jag hittade den tredelade gamla brittiska tweedkostym som jag brukar kalla ”The Bertie Wooster”.

Det kändes naturligt att intervjua någon från den här butiken om klassiskt brittiskt herrmode och Wodehouse. Det är ju inte för intet som Bertram Woosters enda litterära verk är artikeln om vad den välklädde gentlemanen bör bära. Och hur många av Berties och Jeeves gräl handlar inte om dandyn Woosters brott med konventionerna för stil och klass i traditionell klädsel som Jeeves håller så hårt i?

Det visade sig att en av de anställda hos Marchesan, Morgan Lindgren, vid sidan av klädintresset också är en stor Wodehouseentusiast. Jag bad därför att om en pratstund och den beviljades.

Morgan är en ung man som studerar jazz, spelar tenorsaxofon och klär sig oklanderligt. Han har tillbringat

mycket tid i Marchesans butik, både som anställd och privat.

- Ibland går jag dit på fritiden för att titta. Men när kunderna ser min klädsel utgår de från att jag arbetar där och ber om hjälp. Det bjuder jag förstås på!

När vi ses på Ritorno bär Morgan en oklanderlig, klassisk kostym och skjorta med stärkt löskrage. Han knackar på den med fingret för att visa hur stärkt den är. Ett knäppande ljud uppstår.

- Fram tills för sisådär tio år sedan fanns det ett tvätteri här i Stockholm som fortfarande stärkte löskragar på det gamla, riktiga sättet. Numera kan man möjligen få det gjort i London. Men de vanliga kemtvättarna idag kan inte den konsten och har inte ens rätt utrustning.

Morgan tycker att A. Marchesan är en helt unik butik i Europa. Man kan välja bland hur många överrockar som helst i tunga kvalitetstyger och av diverse olika klassiska snitt, bara för att ta ett exempel. Ännu mer kläder finns undanstoppade i lager, men mycket av detta kan komma att

bli tillgängligt och sökbart på olika sätt framöver.

Dessutom kommer flera egna produkter att lanseras, såsom skjortor och stickade tröjor, som inte är rena kopior av äldre plagg, men som har den typen av snitt som passar till andra äldre eller klassiska plagg. Det är dock inte ett arbete som är snabbt gjort.

- Det kompromissas inte med något och det tummas aldrig på kvaliteten. Det får hellre ta längre tid, men bli oklanderligt.

För Morgan skedde det första mötet med P G Wodehouse via ITV:s tv-serie om Jeeves och Wooster från början av 90-talet. Sedermera har han också läst den store mästarens böcker. Han är förtjust i den specifika brittiska humorn, de färgstarka rollfigurerna och de sinnrika intrigen. Dessutom lockar förstås kostym och garderob i serien.

Morgan menar att just *Jeeves & Wooster* är en av de allra mest lyckade filmade gestaltningarna i det hänseendet.

- Ofta ser man att alla figurer i filmer och tv-serier bär nytillverkade kläder. De kan ha använt klassiska mönster och snitt, men man ser ändå att det är nya kläder, inte minst på materialen. En nygjord kostym i något modernt material faller helt enkelt inte på samma sätt och för ett tränat öga kan det förstöra hela illusionen.

Jag gör en jämförelse med språket och hur man i exempelvis svenska tv-serier som *Vår tid är nu* lagt mycket tid på att skapa illusionen av 1940-tal bara för att omedelbart kasta tittaren rakt in i samtiden med moderna uttryck, ord, uttal och tilltal.

Vi pratar om när berättelserna om Jeeves och Wooster egentligen "utspelar sig". Böckerna var ju på vissa sätt tillbakablickande redan från början. P G Wodehouse har själv talat om att han tänkte på en typ av unga män som var vanliga i hans egen ungdom i början av 1900-talet. Redan efter första världskriget blev det ovanligare att ha en herrbetjänt.

Tv-serien är dessutom flyttad ytterligare lite framåt, i förhållande till när de första berättelserna skrevs. Vad kan det bero på? Varför lät man inte

serien utspela sig 1913 eller 1921? Hade ITV gamla kläder över från andra produktioner?

- Jag tycker att det är ganska tydligt att vi befinner oss i 1930-talet. Förre andra världskriget, men troligen under den senare delen av 30-talet. På 20-talet var det smalare snitt och silhuetter som gällde. Man kan utgå från att de två huvudpersonernas kläder är uppsydda speciellt för dem. Både Stephen Fry och Hugh Laurie är långa. Det finns inte mycket kläder kvar i de storlekarna. I alla fall inte så många olika kostymer i samma utförande. Däremot skulle jag absolut tro att de flesta övriga figurerna i serien bär gamla originalkläder. Det ser man på materialen. Det är fantastiskt!

Morgan menar vidare att de vida byxorna och detaljer som dubbelknäppta västar med slag och liknande också tydligt placerar serien senare än 20-talet.

Vi talar om att Wooster är lika aningslös i sin klädsmak som i allt annat och behöver Jeeves vägledande hand. Samtidigt är Jeeves tydligt konservativ, medan Wooster är mån

om att hänga med i modet. I böckerna har jag fått känslan av att Jeeves är en något äldre man som försöker hjälpa den yngre Bertram. Men i tv-serien spelas de av i princip jämngamla skådespelare.

- Jag tänker mig att Wooster om han levde idag skulle ha mycket dyra, men ganska tråkiga kläder.

- Kanske lite som klichébilden av en stekare på Stureplan?

- Ja precis. Inte särskilt välklätt, utan bara vräkigt och likriktat.

Vi talar om hur Jeeves konservatism yttrar sig. Morgan menar att den bottnar i ett äldre synsätt där varje sorts utstyrsel tillhörde ett visst sammanhang, en viss tid på dygnet eller en viss aktivitet. Exempelvis bar man tweed på landet för att det var praktiskt att bära tweed vid jakt och andra utomhusaktiviteter. Det är därför Jeeves kan mena att det är fel att bära tweed i staden, för att inte tala om att åka ut på landet i sin finaste promenadkostym av innerstadssnitt.

Man bar mycket mörka kläder i storstäderna eftersom kol, sot och föroreningar smutsade ner ljusa

kläder på ett mycket synligt sätt och så vidare. Mycket har en väldigt konkret och logisk bakgrund, helt enkelt.

Hugh Laurie och Stephen Fry som Bertram Wooster och Reginald Jeeves

Vi talar om hur olika sociala och historiska skeden påverkar mode och klädsel. Har man exempelvis inte en betjänt som klär en blir det mer besvärligt att bära löst skjortbröst och tillhörande knappar. Eller de tidigare nämnda lösragarna som helt gick ur modet. Efter ett tag bar man inte ens väst eller hatt längre. Numera knappt

slips eller fluga. Det kanske helt enkelt upplevs smidigare att dra på sig en kavaj, lämna ett par skjortknappar öppna och gå ut i basebollkeps eller helt utan huvudbonad.

- Men alla herrkläder blev mer informella. Inte bara de rikaste började med nya kläder. Det handlade mycket om det stora inflytandet från den amerikanska klädindustrin. Att visa sig utan väst var förr som att visa sig i underkläderna.

USA fick en stor medelklass, som efterfrågade billiga kläder. Deras masstillverkade mode spred sig som en löpeld över västvärlden, inte minst under efterkrigstiden.

- Det fanns till och med en svensk ungdomskostym som kallades "Amerikakostymen". Den liknande kostymer från USA, men var mindre extrem och hade faktiskt mycket bättre kvalitet.

I Storbritannien ändrades också klädsmaken efter kriget, inte bara under inflytande från den forna kolonin i väst. De som skrevs ut ur de olika vapenslagen fick så kallade "demob-

kostymer som var enkla och standardiserade. Ofta var de kritstrecksrändiga, vilket kan förklara att detta mönster förknippas med England än i våra dagar.

Än idag är skräddartraditionen levande i London. Folk reser från alla världens hörn för att få kläder uppsydda med riktigt bra kvalitet. Den gamla tillgången på tyger i det forna imperiets centralort har alltså trådar ända in i våra dagar.

Slutligen den oundvikliga frågan. Varför slutade vuxna män att bära hatt, till synes över en natt?

- Jag har inget enkelt svar, men ungdomskulturen exploderade och särskilt i Sverige vill alla generationer idag klä sig ungdomligt. Det är väldigt blandat vilka åldrar som bär hatt nu. Många äldre klär sig sportigt och praktiskt. I stället är det många yngre som upptäcker hatt.

Marchesan har en väldigt blandad kundkrets. Alla letar de efter kläder tillverkade före 60-talet. Kvaliteten var helt enkelt som bäst då!

WODEHOUSESÄLLSKAPET

SYFTE

Sällskapets syfte är att verka för att sprida allmän kännedom om P.G. Wodehouse och hans verk. Vidare skall sällskapet verka för att medlemmarna får största möjliga glädje av det stora utbudet av P.G. Wodehouses arbeten.

STADGAR

1. Föreningens namn är WodehouseSällskapet.
2. Sällskapets målsättning är att stimulera intresset för P.G. Wodehouse genom en informativ hemsida samt årsboken JEEVES. Ambitionen är också att utöver Årsmötet någon gång arrangera en höstmiddag samt understundom även andra sammankomster. Särskilda lokalkretsar, s.k. Kapitel, kan bildas av medlemmar i sällskapet.
3. Årsmöte hålls under första kvartalet. Kallelse skall skickas ut till medlemmarna via hemsidan, via email och/eller normal post minst en månad innan mötet. Eventuella motioner skall vara styrelsen tillhanda senast tio dagar före mötet. Följande ärenden skall behandlas av årsmötet:
 - Val av ordförande och sekreterare för mötet
 - Val av justeringsman
 - Årsberättelse, Kassörens rapport samt Revisionsberättelse
 - Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
 - Val av ordförande jämte minst fyra, högst tio ordinarie styrelsemedlemmar
 - Val av revisor
 - Beslut om årsavgift
 - Motioner från medlemmar och övriga frågor
4. Styrelsen kan fatta beslut, om minst tre ordinarie styrelseledamöter är närvarande vid styrelsemöte. Styrelsen fördelar arbetsuppgifter inom sig. Styrelsemöten kan alltså äga rum fysiskt, per telefon och över internet. Protokoll skall föras vid alla styrelsesammanträden. Styrelsen utser vem som äger rätt att teckna sällskapet. Styrelsen kan föreslå hedersmedlemmar för godkännande av årsmötet. Hedersmedlemmar är befriade från årsavgift.
5. Vem som helst, som delar sällskapets intressen och betalar medlemsavgift, kan bli medlem.
6. Beslut om stadgeändring fattas av årsmötet.
8. Beslut att upplösa sällskapet fattas av årsmötet. Om sällskapet upphör, skall dess tillgångar, när alla skulder är betalda, skänkas till ändamål, som beslutas av årsmötet. Som alternativ till upplösning, kan årsmötet besluta att sällskapets verksamhet skall vara vilande. Sällskapets likvida medel och övriga tillgångar bör då förvaltas av någon medlem tills ny styrelse kan återuppta verksamheten. Om detta ej sker inom fem år skall förvaltaren förfara med tillgångarna på så vis som anges ovan,

Dessa syften och stadgar fastställdes vid WodehouseSällskapets årsmöte den 18 mars 2016 och ersatte de som antogs vid WodehouseSällskapets årsmöte den 28 mars 2015.

WODEHOUSE-SÄLLSKAPET - EKONOMISK REDOVISNING

Inkomster och utgifter under perioden 1/1 2023 tom 31/12 2023

Inkomster

Medlemsavgifter	24750:00
-----------------	----------

Utgifter

Kuvert, frimärken, plusgirot, internet	969:25
Möten	1800:00
Doctor Sally	21599:50
Ukridge	491:00
Årsbok (inklusive distribution)	<u>12612:00</u>
	37471:75 kr
Periodens resultat	<u>-12721:75</u>
	24750:00 kr

Tillgångar och skulder 31/12 2023

Tillgångar

Plusgo	11851:76
Kontantkassa	<u>71:10</u>
	11922:86 kr

Skulder

Eget kapital 31/12 2022	21394:61
Skulder	2800:00
	450:00
Periodens resultat	<u>-12721:75</u>
	11922:86 kr

Wodehousesällskapet - Revisionsrapport 2023

Undertecknad har som Sällskapets Revisor granskat Sällskapets bokföring och redovisning för perioden 2023-01-01 till och med 2023-12-31. Bokföringen har skötts klanderfritt och all redovisning har skett enligt god redovisningssed. Full ansvarsfrihet tillstyrkes.

Bromma den 14 mars 2024

Tommie Tellander

What It Costs to Be a Well-Dressed Clubman

(Evening Edition) By WARREN DOW

THE male of the species is prone to tear his hair, moan in a loud tone of voice and otherwise register grief in large quantities when his wife's bills for millinery and evening gowns come rolling in about the first of the month.

Yet, when the masculine fashion plate steps forth correctly attired for an evening at the opera or other formal functions, the combined cost of the various parts of his costume will easily equal the price tag on a new fivever coupe.

RAMON NOVARRO is noted in Hollywood for being correctly garbed on every conceivable occasion. It costs the star about \$430 to be outfitted as he is here—and the end is far from reached. Studis and links remain to be secured to complete the costume. The exact cost of these is a matter of individual preference ranging from a possible minimum of \$25 or \$50 to well into the thousands.

High silk hat, familiarly known as a "topper," \$10

White silk tie and bat-wing collar, \$2.50

Custom-tailored suit of black broadcloth, including trousers and swallow-tailed coat, \$175

Stiff-bosom shirt, of linen, \$5

Vest, or waistcoat, of white silk material, \$25

White silk handkerchief, \$3

Gloves, also of white silk, \$5

Socks, plain black and of heavy silk, \$2.50

Patent leather pumps, \$15

Walking stick, \$12

Opera top coat, of black broadcloth, \$75

Total cost of outfit, minus studs and links is \$430

C. S. Bull

43

Verksamhetsberättelse för 2023

Styrelsen har bestått av Jenny Gustafsson, ordf., Göran Bülow, kassör, Bengt Malmberg, sekr. och Björn Bergström, redaktör JEEVES.

Nina Lindström och Krister Lindström som vid årsmötet valdes till redaktör för Jeeves och sekreterare har inte kunnat fullfölja sina uppdrag och blev under året entledigade. Dessutom har Sara Granath deltagit som ledamot. Revisor har varit Tommie Tellander.

Verksamheten har varit ganska liten. Några möten utöver årsmötet har inte skett. Det har funnits en viss tröghet i att komma igång igen efter coronapandemin.

Sällskapets hemsida är ganska passiv men innehåller det man kan behöva veta om sällskapet och hur man kan bli medlem. Den uppdateras med medlemsinformation som årsmöte och årsmötesprotokoll.

Det finns en Facebook-grupp som heter WodehouseSällskapet med 84 medlemmar och tidvis är där en viss aktivitet med tips och utbyten av olika slag.

Medlemsanslutningen är långsam men under året fick sällskapet 8 nya medlemmar. Vi har 97 betalande medlemmar, därav 8 HL och två har av åldersskäl befriats efter långt medlemskap. Medlemslistor har utsänts till Sällskapets medlemmar.

Utgivandet av årsskriften JEEVES är fortfarande Sällskapets viktigaste bidrag till medlemmarna. 2021 utgavs Ukridge, en komplett samling av alla 19 historier om honom. Vi har 3 års option på att sälja antologin.

Delar av den svenska Wodehousesamlingen som tidigare fanns i Märsta finns fortfarande i Bengt Malmbergs källare. Beslutet blev att erbjuda alla medlemmar att köpa saknade exemplar genom att betala distributionskostnaderna. Delar av samlingen har därvid nått medlemmarna.

Under våren gav sällskapet också ut **Doctor Sally i** översättning av Bengt Malmberg. Boken är från 1932, är i sin nyöversättning på 75 sidor och innehåller ett av Plums roligaste slutkapitel.

Sällskapets ekonomi är begränsad och kommer att prioritera utgivningen av årsskriften Jeeves samt dess spridning under året som kommer.

Göteborg 13 mars 2024

Jenny Gustafsson, Ordf.

INTERNATIONELLA KONTAKTER

(International contacts)

Det finns Wodehousesällskap i flera länder, se nedan.
Några sällskap har både webbplatser och ger ut tryckta alster. En del sällskap
accepterar utländska medlemmar.

För uppgifter om webbadresser och kontaktpersoner besök det brittiska
sällskapets webbplats på

<http://www.pgwodehousesociety.org.uk/> och klicka på Join us.

Australien
Belgien
Nederländerna
Ryssland
Storbritannien
USA

PARAPHERNALIA

Typsnitt: Times New Roman, rubriker Arial

Redaktionskommitté: Tobias Lindquist, Jenny Gustafsson, Björn Bergström
och Göran Bülow

Layout: Jenny Gustafsson

Grafisk idé: Åke Skeppare

Tryck: PR-Offset Grafiska i Mölndal AB

Omslagsbilden visar Pigs Have Wings, Herbert Jenkins, 1952

Medlemskap genom insättande av årsavgiften 250 SEK
på plusgirokonto 29 94 63-0
www.wodehouse.se

ISSN 0284-4532

Ansvarig utgivare: Jenny Gustafsson

THE English Bookshop

UPPSALA

Svarthäcksgatan 19
tel 018-10 05 10
 uppsala@bookshop.se

STOCKHOLM

Södermannagatan 22
SoFo ☉ *Medborgarplatsen*
tel 08-790 55 10
 stockholm@bookshop.se

GÖTEBORG

Kungsgatan 19
tel 031-45 55 10
 goteborg@bookshop.se

**Bookstore
of the Year**

London Book Fair
International
Excellence Award 2018

www.bookshop.se

A·MARCHESAN

ODENGATAN 100
STOCKHOLM

08 31 13 38

www.amarchesan.se info@amarchesan.se